

KRIŽANKE (Na trgu francoske revolucije med Emonsko ul. in Zoisovo cesto)

Ves jugozahodni del obzidja Ljubljane je obsegala posest nemškega viteškega reda ali Križnikov. Leta 1268 viri prvič navajajo tudi Marijino cerkev. Na istem kraju so leta 1714 pozidali novo, sedanjo cerkveno stavbo, za katero je napravil načrt Benečan Domenico Rossi.

Ves samostanski kompleks, je danes, po Plečnikovih prezidavah { 1950-56 }, namenjen predvsem prireditvam Ljubljanskega Festivala.

RIMSKI ZID (za Aškerčevo c. oz. Srednjo strojno šolo)

Ohranjen je jugozahodni del obzidja antične Emone. Temeljni kamen naj bi leta 14 pred našim štetjem položil sam cesar August. Zid je med vojnama obnovil Jože Plečnik, ki je restavriral glavna južna mestna vrata in dvoje stranskih vrat.

DRAMA

Gledališko poslopje je bilo zgrajeno med leti 1909 in 1911 po načrtih Alexandra Grafa.

V glavni veži stojijo doprsni kipi štirih najpomembnejših klasikov slovenske dramatike.

KONGRESNI TRG (Park Zvezda-zimsko drsališče)

V osnovi je nastal že v baroku, kot celoto pa so ga uredili leta 1821 za kongres Svete Alianse,

ki predstavlja politični zaključek napoleonskih vojn. V parku, imenovan Zvezda, se nahaja

kip emonskega meščana, ki je bil odkrit leta 1836 ob gradnji stavbe Kazina.

CERKEV SVETE TROJICE (Uršulinska) (Titova c., nasproti Parka Zvezda)

Sodi med najlepše baročne umetnine v mestu. Cerkev krasi ogromen glavni oltar, največje

delo Francesca Robbe. Slike za stranske oltarje je izdelal Valentin Metzinger. Pred cerkvijo

stoji steber svete Trojice, postavljen leta 1693 v zahvalo, ker je bilo mesto obvarovano kuge.

UNIVERZA V LJUBLJANI (Nasproti filharmonije, Park Zvezda)

Stavba, je bila zgrajena po potresu leta 1895, kot sedež deželnega glavarja. Univerza, na kateri se danes šola 40.000 študentov prava, je bila ustanovljena leta 1919.

SLOVENSKA FILHARMONIJA (ob Ljubljani in pizzariji Ljubljanski dvor)
Stavba je bila zgrajena leta 1891 na temeljih nekdanjega Deželnega gledališča, uničenega v požaru. Slovenska filharmonija spada med najstarejše filharmonije v Evropi in na svetu.
Ustanovljena je bila leta 1701.

PREŠERNOV TRG

Je imenovan po največjem slovenskem pesniku Francetu Prešernu { 1800~1849 }. Spomenik je bil odkrit leta 1905 in je delo arhitekta Maksa Fabjanija in kiparja Ivana Zajca. Za ta trg sta značilni fasadi zgradbe »URE , CENTROMERKURJA in Frančiškanske cerkve« .

CERKEV MARIJINEGA OZNANJENJA (FRANČIŠKANSKA)

Zgrajena je bila med leti 1646-1660 in je dragocen primar baročne umetnosti. Sredi 19 stoletja je notranjost s freska mi okrasil Matevž Langus. L 1935-36 pa je freske na oboku ladje naslikal Matej Sternen.

TROMOSTOVJE

Je ljubljanska arhitektonska posebnost. Sestavljena je iz starega, kamnitega mostu iz leta 1842, prej imenovanega Špitalski, in še dveh, ki ju je dodal arhitekt Jože Plečnik l.1931. Skupaj odpirajo vhod v staro mestno jedro.

TRŽNICA

Je delo arhitekta Jožeta Plečnika. V rahlem loku se vleče od Tromostovja do Zmajskega mostu. S tem, ko je postavil pokrito tržnico na rob rečnega korita , je ločil Ljubljano od mesta, kot jo je nekoč ločevalo tod potekajoče obzidje.

STOLNA CERKEV SV. NIKOLAJA

Današnja cerkev je bila sezidana med leti 1701 in 1708 po načrtih rimskega arhitekta Pozza in okrašena s freskami Quaglia. Kupolo je kasneje zgradil domači arhitekt Maček Gregor, poslikal pa jo je v l. 1843-44 Matej Langus. Ostanka stare cerkve sta gotski sklepnik s Kristusovo glavo na zunanji steni desno od glavnega vhoda, ter gotski kip Žalostne matere božje iz srede 15. st. v niši na južni fasadi. Nova bronasta glavna vrata je l. 1996 izdelal kipar Tone Demšar ob 1250-letnici krščanstva na Slovenskem. Stranska vrata , ki upodabljajo zgodovino ljubljanske škofije je istega leta napravil kipar Mirsad Begić. Istega leta je vrati ob svojem obisku blagoslovil papež Janez Pavel II.

ZMAJSKI MOST

Most so po načrtih Jurija Zaninovića postavili l.1901 v počastitev 40. letnice vladanja avstroogrskega cesarja Franca Jožefa. Most je železobetonske konstrukcije in sodi med prve te vrste v Evropi.

LJUBLJANSKI GRAD

Začetek gradnje grajskega poslopja sega v 12. stoletje. Dolga leta je bil središče dežele Kranjske, l. 1335 je postal dedna posest Habsburžanov. Sedanji grad je dobil svojo podobo s prezidavami od druge polovice 15. do 17. stoletja. Z razglednega stolpa je izjemen pogled na mesto. (1848). Gotsko kapelo sv. Jurija krasijo grbi kranjskih deželnih glavarjev.

NEBOTIČNIK (Pri Nami- nasproti hotela Slon)

Je prva visoka zgradba v Ljubljani. Zgrajen je bil l. 1933. Arhitekt Vladimir Šubic ga je zasnoval kot simbol razvijajočega se mesta in njegovega gospodarskega razcveta.

SNG OPERA (Med drevoredom Tomšičeve ulice in Cankarjeve ceste)

Poslopje je bilo zgrajeno l. 1892 v neorenesančnem slogu. Načrte sta naredila češka arhitekta Hrasky in Hruby. 29. septembra istega leta so gledališče predali namenu z uprizoritvijo Jurčičeve tragedije Veronika Deseniška. Poslopje ima bogato okrašeno fasado. Nad glavnim vhodom in v nišah ob njem so postavljeni kipi, delo kiparja Gangla.

NARODNA GALERIJA (Na vogalu Cankarjeve in Prešernove ceste)

Sezidana je bila l. 1896 kot Narodni dom. Namenjena je bila prireditvam raznih narodnih društev, telovadnica v pritličju pa društvu Sokol. L. 1918 je postala sedež Narodne galerije, ki še danes hrani zbirke slovenske umetnosti od srednjega veka do konca 19. stoletja.

MODERNA GALERIJA (Na zahodni strani Prešernove ceste in tik ob parku Tivoli)

Zgrajena l. 1945 po načrtih arhitekta Ravnikarja. Hrani zbirke del slovenskih likovnih umetnikov 20. stoletja. Pred zgradbo sta v zelenju dve plastiki: Ženski akt in Manifestanti. Tu je tudi eno od prizorišč Mednarodnega grafičnega bienala.

TIVOLSKI GRAD (Park Tivoli)

Prvotno grajsko poslopje sezidano v začetku 17. st. je bilo v lasti jezuitov. Današnja baročna pozidava je nastala s številnimi pozidavami. Danes ima v prenovljeni graščini prostore Mednarodni grafični likovni center.

NARODNI MUZEJ SLOVENIJE (Ob Prešernovi cesti)

Zasnoval jo je l. 1895 arhitekt Treo. Tukaj je shranjena nacionalna zbirka pričevanj o preteklosti slovenskega, ter drugih narodov, ki so prej prebivali na tem ozemlju. Poleg arheoloških sta zanimivi tudi kulturno-zgodovinska in prirodoslovna zbirka. Pred zgradbo stoji spomenik Janezu Vajkardu Valvazorju, ki je napisal Slava vojvodine Kranjske /1689/, kjer pripoveduje o vseh pokrajinah, naravnih in zgodovinskih znamenitostih, gospodarstvu, prometu v 17. stol. Delo krasijo 533 bakrorezov (podob in zemljevidov, ki so jih izdelali na gradu Bogenšperk pri Litiji).

TRG REPUBLIKE (Maximarket)

Je največji ljubljanski trg, ki ga je zasnoval arhitekt Ravnikar. Tu stoji spomenik upora proti okupatorju. Na severu stoji zgradba Parlamenta (1954-59). Ob zgradbi, v parku je grobnica narodnih herojev.

CANKARJEV DOM (pri Maximarxetu)

Največje slovensko središče za kulturne prireditve. Sezidan l. 1978-82. Delo arhitekta Ravnikarja. Istočasno sprejme 5000 obiskovalcev. Tu potekajo najrazličnejše prireditve s področja kulture, umetnosti, gledališča in filma, kot tudi kongresi, sestanki, novinarske konference, plesne prireditve in banketi.

CEKINOV GRAD (Od Tivolskega gradu po poti proti severu skozi gozdček)

Graščino je l. 1720 dal sezidati grof Leopold von Lamberger. Danes je v njem Muzej novejše zgodovine s stalno postavitvijo Slovenci v 20. stoletju.

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ

Konec 90. let se je ustanova preselila v obnovljeno stavbo, del bivše vojašnice JLA na Metelkovi.

GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE (Bežigrad)

Tukaj se od l. 1958 vrstijo številne mednarodne gospodarske prireditve in srečanja. Tu se v letu zvrsti približno 20 sejmskih prireditev na leto. (sejmi različnih tehničnih oprem, Vinski sejem, Delo dom in družina, Alpe –Adria, razstava psov, Ski-exspo, Gobe itd) . Sejmska kapaciteta je cca 1500 ljudi. Najrazsežnejša je hala A, kjer je l. 1957, ko je bila zgrajena tam zboroval VII. Kongres ZKJ (zveza komunistov Jugoslavije), zato se trg pred razstaviščem imenuje Trg VII korpusa.

MESTNA HIŠA ALI ROTOVŽ (Na Mestnem trgu)

Prva stavba je na tem mestu stala že l. 1484. L. 1718 so jo prezidali po načrtu arhitekta Mačka. Hrani številne spomine na ljubljansko preteklost. V mestni hiši je odlično arkadno dvorišče s srednjeveškim mestnim grbom. Krasi jo gotska dvorana in pred njo Narcisov vodnjak.

Na robu Mestnega trga stoji Robbov vodnjak treh kranjskih rek (1751) (Save, Krke in Ljubljanice), ki ga prištevajo med najlepše baročne stvaritve v Evropi. Danes je tu sedež Mestne občine Ljubljana.

MESTNI, STARI IN GORNJI TRG (Stara Ljubljana)

Zaobjemajo vznožje grajskega griča in se zlivajo drug v drugega. V srednjem veku jih je ločevalo mestno obzidje. Potek obzidja lahko vidimo pri lokalu Pod velbom. Trgi so gotske oblike. Hiše ob njih so skoraj vse baročne. V eni izmed teh hiš je bival nekaj let pred smrtjo France Prešeren (v Rakovčevi hiši št. 17). Ulice so ozke, ki so dobile

ime po nekdanj glavnih obrteh (Ribja, Krojaška, Ključavničarska). Da bi lahko imelo čimveč obrtnikov in trgovcev svoje lokale na ulico, je smela biti hiša široka največ tri okna (vse te hiše jih res imajo še danes), zato so hiše rade zrasle v višino, z dvema ali tremi nadstropji. Tam so bila stanovanja, na dvoriščni senčni, v hrib obrjeni strani pa so imeli svoje stanovanjske prostore pomočniki in posli. Med seboj so bile hiše ločene z ozkimi uličicami.

ČEVLJARSKI MOST

Prvi most na tem mestu se je imenoval Šušarski. Narejen je bil iz lesa. Stal je že v 13. stoletju. Povezoval je Mesto z Novim trgom. Kovinski-Čevljarski most je delo Jožeta Plečnika. Zgrajen je bil l.1931. Še danes so okoli mostu delavnice in prodajalne čevljev.

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA (med Vegovo in Gosposko ulico nasproti Srednje Elektro šole)

Mogočna opečna in kamnita stavba je najpomembnejše delo Jožeta Plečnika v Ljubljani (1936-41). Razgibana fasada je oblikovana samo z domačimi materiali (podpeški kamen, vrhniška opeka). Stopnišče v črnem marmorju in 32 stebri vodi v veliko čitalnico. Notranja oprema je izredno lepa. Knjižnica ima obsežno zbirko knjig (cca 1,5 milijonov izvodov). Hrani številne srednjeveške rokopise in renesančne tiske.

TURISTIČNI NAČRT LJUBLJANA

Turist, ki pride v Ljubljano, si lahko ogleda mesto s pomočjo Turističnega načrta Ljubljane, ali pa se naroči na ogled z turističnim vodičem. Ogled je mogoč z ladjico, turističnim vlakom, peš ali s kolesom. Turistični informacijski center je na Stritarjevi ul. v Ljubljani in na Trgu OF 6 (Železniška postaja). Odprto je od 1.6. –30.9. od 8 – 20 ure, od 1.10. – 31.5. od 8 –18 ure, sobote, nedelje in praznike pa od 8. – 18. ure.

